

MISSIÓ, LÍNIES ESTRATÈGIQUES I OBJECTIUS

Salut

“L’èsser humà només podrà sortir del seu estat de dolor
si eleva la seva consciència.”

DJWHAL KHUL

MISSIÓ

Promoure un país saludable que consideri que el fet de vetllar per la salut és un dret, fonamentat en una cultura de l'autoconeixement i la responsabilitat pròpia i col·lectiva envers la salut, i en un sistema sanitari amb una visió integral que sigui equitatiu i solidari i que se centri en les persones.

Idea general

Cada dia som més conscients dels canvis tan profunds que s'estan produint a la societat i que afecten totes les àrees de la nostra vida: l'economia, la política, l'educació, el medi ambient, la ciència, les organitzacions, la família... i, per descomptat, la salut. Tot aquest procés és el reflex d'una transformació profunda que s'està produint en la consciència de les persones. Fórmules i estructures que fins ara prevalien i semblaven adequades estan deixant de ser-ho, per la qual cosa s'ha creat un espai d'incertesa i de riscos, però també d'oportunitat d'avenç, transformació i progrés.

Les darreres aportacions científiques apunten al fet que som participants de la realitat que construïm: l'observador no està separat d'allò observat, i la seva sola presència ho pot modificar. Podem afirmar, com ens diu el físic Ilya Prigogine, que "qualsevol cosa que anomenem realitat, se'ns revela mitjançant una construcció activa en la qual hi participem". Sorgeix així la responsabilitat, entesa com a capacitat de crear. És a dir, com a coparticipants del món en el qual habitem, les persones tenim una certa capacitat de participar i construir la nostra vida i la nostra salut. D'aquesta manera podem avançar en els reptes que, com a societat, tenim en la gestió de la nostra pròpia salut, en la consolidació del benestar de les persones com un bé públic, i en la transformació del sistema sanitari cap a un model més participatiu, empàtic i respectuós. Per tal d'aconseguir aquestes fites, el nou paradigma de la salut requereix consciència d'aquesta capacitat transformadora d'informació, formació i respecte, així com una visió més àmplia de la realitat.

El treball que aquí es presenta concreta el *què*. Algunes d'aquestes línies estratègiques es podria percebre que ja existeixen. Tanmateix l'èmfasi s'haurà de posar en el *com* es duen a terme les accions per assolir els objectius, tant en les grans decisions com en les petites accions del dia a dia de tots els agents relacionats amb la salut i el benestar de les persones. Perquè tant l'acompanyament en el procés de canvi com el fet de poder-lo mantenir en el temps tenen una gran importància.

Situació actual

Els reptes socioeconòmics i científics actuals demanen que es revisi el model de sistema de salut que volem per a les properes generacions. L'article 25 de la Declaració universal dels drets humans explicita que: "Tota persona té dret a un nivell de vida adequat que li asseguri, així com a la seva família, la salut, el benestar i en especial l'alimentació, la vestimenta, l'habitatge, l'assistència mèdica..."

L'informe Salut per a tots en l'any 2000 de l'OMS i la UNICEF (Alma-Ata 1978) indica que: "La salut és un dret humà fonamental i la consecució del nivell de salut més alt possible és un objectiu social prioritari que exigeix la intervenció de molts sectors socials i econòmics, a més del sector sanitari (...), i és el dret i el deure del poble el fet de participar individualment i col·lectivament en la

planificació, així com en l'aplicació de la seva atenció a la salut. Els governs tenen la responsabilitat de la salut de les seves poblacions, que pot ser aconseguida només mitjançant la provisió d'unes mesures sanitàries i socials adequades, amb la finalitat d'assolir per a tots els ciutadans del món un grau de salut que els permeti portar una vida productiva socialment i econòmicament”.

La Comissió sobre Determinants Socials de la Salut creada l'any 2004 per l'OMS va arribar a la conclusió que “les condicions socials en què les persones neixen, creixen, treballen i envelleixen, determinen la seva bona salut o mala salut”. Per això, l'OMS insta als governs, a la societat civil i a altres organitzacions a unir-se per tal d'adoptar mesures encaminades a millorar la vida dels ciutadans, i plantegen l'objectiu d'assolir l'equitat sanitària.

És un fet reconegut que el nostre sistema sanitari ha estat pioner i ha estat en molts aspectes, un referent. Els avenços tecnològics, diagnòstics i terapèutics han contribuït a la millora de l'estat de salut i la qualitat de vida de la població. Fins ara, gran part dels esforços i dels recursos destinats a millorar la salut, s'han adreçat principalment a diagnosticar i guarir problemes de salut i al sistema sanitari. Ara caldria buscar un equilibri que potencii actuacions per a mantenir la salut i prevenir la malaltia.

Si s'analitzen les causes principals de les malalties, s'observa que es relacionen fonamentalment amb els estils de vida i els determinants socials i mediambientals. Aquesta constatació ha quedat refermada

pels treballs d'alguns autors que posen de manifest que, de tots els factors que influeixen en la salut, les conductes personals tenen un impacte d'un 40%; la història familiar i genètica, d'un 30%; els factors mediambientals i socials, d'un 20%, i les intervencions mèdiques, d'un 10%.

El nostre sistema sanitari es troba en un procés de canvi encara que fins ara ha estat més centrat en la malaltia que en la salut, amb un enfocament que fa que el pacient tingui a vegades un rol no suficientment actiu, i a vegades també amb uns plantejaments generalment poc integrals. Així mateix està canviant el paper i la consideració que es té dels professionals sanitaris se'ls respecta i valora pels coneixements i la professionalitat però cal avançar en la seva consideració pel que fa a la presa de decisions estratègiques del sistema sanitari

Proposta

Partint de la base que la sanitat catalana disposa avui d'un model d'excel·lència, es veu l'oportunitat d'avançar cap a un nou model que prevegi un paradigma més humà i participatiu, que posi la persona en el centre de tots els seus àmbits, orientat cap a la salut, es a dir, cap els estils de vida saludables i vitals. Els eixos d'aquest nou model inclouen l'autoconeixement, el desenvolupament personal, la informació i la formació perquè tota la societat esdevingui més autoresponsable.

La visió fragmentada i unidimensional de la persona ha d'evolucionar cap a una visió integral i multidimensional (física, emocional, mental, social i espiritual), i ha de promoure una millor integració dels diferents enfocaments diagnòstics i terapèutics. A més una política sanitària adequada ha de tenir en compte la modificació de les condicions socials per tal que les persones tinguin una vida digna, i el manteniment de la salut del ciutadà i dels professionals que l'atenen. Finalment, ha de propiciar que les persones puguin expressar-se en plenitud i harmonia amb elles mateixes i amb el seu entorn i promoure que la ciència s'apliqui amb consciència, competència, professionalitat i amor.

Es tracta doncs, d'inspirar una visió de la salut que sigui *“una manera de viure autònoma, solidària i joiosa”* com indicava el Dr. Jordi Gol i Gorina.

Per un país que preveu la salut com un bé primari fonamental, que posa en valor una societat justa, solidària, coresponsable i compromesa en la salut, que garanteix el dret a l'assistència sanitària i el dret a la protecció de la salut de manera transversal i intersectorial, així com l'ús responsable i sostenible del sistema sanitari. Els valors que haurien d'inspirar aquesta línia estratègica són: Justícia, solidaritat, coresponsabilitat, compromís i sostenibilitat.

Per un sistema sanitari integrat i participatiu que defineixi el paper de tots els agents implicats en el seu funcionament (pacients, professionals, organitzacions sanitàries i administració pública) que determini quin valor aporten en el propòsit de situar la persona i la seva salut en el centre de les seves accions. Els valors que inspirin aquesta línia estratègica haurien de ser: autonomia, empoderament dels pacients i professionals, medicina integral, treball en equip i qualitat: equitat, eficiència,

Per un país que consideri la salut com un valor propi de la persona; que faciliti al ciutadà els instruments que l'ajudin a empoderar-se i a fer-ne una gestió adequada; que afavoreixi un model de creixement i desenvolupament personal vinculat al valor de la salut, i fonamentat en la promoció dels valors següents: autoconeixement, responsabilitat, participació activa, autodeterminació i solidaritat.

Promoure un país saludable que consideri que el fet de vetllar per la salut és un dret, fonamentat en una cultura de l'autoconeixement i la responsabilitat pròpia i col·lectiva envers la salut, i en un sistema sanitari amb visió integral, que sigui equitatiu i solidari i que se centri en les persones.

LÍNIES ESTRATÈGIQUES SALUT

1. Per un país que consideri la salut com un valor propi de la persona; que faciliti al ciutadà els instruments que l'ajudin a empoderar-se i a fer-ne una gestió adequada; que afavoreixi un model de creixement i desenvolupament personal vinculat al valor de la salut, i fonamentat en la promoció dels valors següents: autoconeixement, responsabilitat, participació activa, autodeterminació i solidaritat
2. Per un país que contempla la salut com un bé primari fonamental, que posa en valor una societat justa, solidària, coresponsable i compromesa en la salut, que garanteix el dret a l'assistència sanitària i el dret a la protecció de la salut de manera transversal i intersectorial, així com l'ús responsable i sostenible del sistema sanitari. Els valors que haurien d'inspirar aquesta línia estratègica són: justícia, solidaritat, coresponsabilitat, compromís i sostenibilitat
3. Per un sistema sanitari integrat i participatiu que defineix el paper de tots els agents implicats en el seu funcionament (pacients, professionals, organitzacions sanitàries i administració pública) que determini quin valor aporten en el propòsit de situar la persona i la seva salut en el centre de les seves accions. Els valors que inspirin aquesta línia estratègica haurien de ser: autonomia, empoderament dels pacients i professionals, medicina integral, treball en equip i qualitat: equitat, eficiència, efectivitat

LÍNIA ESTRATÈGICA 1

Per un país que consideri la salut com un valor propi de la persona; que faciliti al ciutadà els instruments que l'ajudin a empoderar-se i a fer-ne una gestió adequada; que afavoreixi un model de creixement i desenvolupament personal vinculat al valor de la salut, i fonamentat en la promoció dels valors següents: Autoconeixement, responsabilitat, participació activa, autodeterminació i solidaritat

Idea general

Es vol contribuir a millorar la salut de la persona a través de la presa de consciència i pro activitat en viure amb vitalitat i plenitud. Això demana potenciar l'autoconeixement de la pròpia constitució (física, emocional, mental, social i espiritual) i d'aquesta forma contribuir a assolir i mantenir una vida saludable. Per aconseguir aquesta fita convé garantir un paper actiu de tots els serveis i institucions del sistema sanitari i de la societat en general.

Cal també millorar la capacitat de la persona per resoldre els seus problemes de salut lleus, aquells que inicialment no haurien de

requerir d'una intervenció professional; i els seus reptes vitals, que són aquelles situacions que generen un canvi en la persona o en el seu entorn i que potencialment li poden produir un trastorn (pèrdues, dols, estrès, canvis significatius...).

Es tractaria de donar eines per tal que la persona pugui esdevenir empoderada (autònoma, responsable i amb capacitat de prendre les pròpies decisions d'una manera informada i conscient) i potenciar també la seva resiliència (capacitat per enfrontar situacions de la vida que li generin una pressió extra sense desestructurar-se, tot aprofitant l'oportunitat de creixement i maduració). L'objectiu final seria que es generés una autonomia i interdependència saludable.

Situació actual

La "cultura de la salut" està més orientada a tractar la malaltia que potenciar/fomentar la salut en totes les seves dimensions. Sovint la dimensió de promoció de la salut i prevenció de la malaltia no estan prou presents. Alhora, el coneixement de la pròpia constitució, dels estils de vida, dels patrons de conducta, la gestió de les emocions, condicions i relacions socials, condicions laborals, nivell econòmic, i factors mediambientals, entre d'altres, es poden considerar elements no prou valorats.

És conegut que les intervencions biomèdiques no són sempre les principals responsables del benestar individual i la millora del nivell de salut de la població; en canvi, acaparen una part important de recursos. També s'observa una insuficient educació en l'autoconeixement i en com mantenir una vida saludable a les escoles, instituts i universitats. Així mateix, la formació universitària prepara fonamentalment "experts en malalties", posant poc èmfasi en formar "experts en salut" i en relacions interpersonals.

S'observa una excessiva dependència del ciutadà vers el sistema sanitari, amb una errònia percepció que tot es pot guarir i que el sistema ho ha de resoldre tot. De vegades, les persones que s'adrecen al sistema sanitari fan un ús inadequat de certs recursos. Venim d'una herència paternalista que no ha afavorit el creixement de les persones a l'hora d'encarar els seus problemes vitals i de salut. Així mateix, vivim immersos en una cultura de la immediatesa, on no es té en compte que tot té el seu procés. Amb aquesta actitud s'ha potenciat la medicalització de problemes de la vida, o fins i tot de la vida mateixa. A més, s'observa una insuficient educació en l'autogestió dels problemes de salut i dels processos vitals.

Per altra banda s'evidencia una major demanda de "cultura de la salut", un major interès sobre informació i formació en temes d'autoconeixement i de desenvolupament personal; i un anhel d'una vida més plena. Alhora, creix la sensibilitat cap a l'adopció d'actituds que contribueixen a la sostenibilitat del sistema sanitari,

en paral·lel amb una major consciència ecològica i de respecte per a la natura.

Proposta

Entenem per vivificar la vida l'impuls permanent per mantenir la persona en un estat vital i saludable; tot potenciant en aquest procés l'autoconeixement, una nova relació amb si mateix, amb l'entorn, la comunitat i les circumstàncies de la vida. D'aquesta manera es vol que les persones puguin viure una vida més plena en tots els vessants de l'existència: física, emocional, mental, social i espiritual.

S'entén com a dimensió física el coneixement del propi cos, la cura interna i externa d'aquest, la importància dels hàbits de vida en el balanç salut - malaltia, la seva relació amb l'entorn i la rellevància del contacte saludable i respectuós amb la natura.

La dimensió emocional abraça el coneixement de les emocions, dels sentiments i les creences, per tal de gestionar-les de forma saludable.

La dimensió mental tracta del coneixement del món dels pensaments i de les idees, i de com -gestionar-les d'una manera positiva.

La dimensió social és una condició de l'ésser humà que implica la necessitat de formar part d'un col·lectiu determinat, compartir una identitat, uns valors i un compromís, i que permet interactuar i relacionar-nos.

La dimensió espiritual, vinculada amb la interioritat de la persona i amb el món dels valors, dóna sentit a la vida i genera un impacte positiu en si mateix, en els altres i en l'entorn.

El coneixement i la gestió adequada d'aquestes dimensions interrelacionades poden potenciar l'adopció d'actituds i de conductes saludables que reorientin a la societat cap a una vida viscuda amb plenitud.

OBJECTIU 1

Un sistema sanitari que facilita informació i formació adequades als ciutadans sobre com assolir l'autoconeixement integral i mantenir una vida activa i saludable, amb responsabilitat, autoestima i llibertat envers la vida i la salut de totes les persones.

OBJECTIU 2

Una societat que disposa d'eines i capacitats d'autogestió i autocura per als problemes bàsics de salut i els reptes dels processos vitals, com ara els canvis importants, la gestació, les pèrdues i dols, etc.

OBJECTIU 3

Una societat conscient que una comunitat esdevé sana i vital quan és sensible i coresponsable acollint i integrant als més vulnerables.

LÍNIA ESTRATÈGICA 2

Per un país que preveu la salut com un bé primari fonamental, que posa en valor una societat justa, solidària, coresponsable i compromesa en la salut, que garanteix el dret a l'assistència sanitària i el dret a la protecció de la salut de manera transversal i intersectorial, així com l'ús responsable i sostenible del sistema sanitari. Els valors que haurien d'inspirar aquesta línia estratègica són: justícia, solidaritat, coresponsabilitat, compromís i sostenibilitat

Idea general

Es vol garantir la solidaritat, la subsidiarietat i l'equitat fomentant la coresponsabilitat de tots els actors dins de l'àmbit de la salut. Convé que tots pensem d'una manera global -el millor per a tots- i que actuem de manera local. Cal preservar el sistema de salut com a corrector de desigualtats socials i constructor de cohesió social.

Per altra banda, la crisi global en la que estem immersos ens ha fet veure la necessitat de fer un ús més responsable dels recursos, la

qual cosa també implica canvis en l'enfocament de tot el sistema sanitari per tal de fer-lo més sostenible.

La consideració de la salut com un bé primari pel conjunt dels ciutadans implica, necessàriament, un paper actiu de totes les institucions de la societat, i no només de l'administració; això és, des de l'escola fins a la universitat, des de les empreses, dels sindicats o les organitzacions socials i comunitàries fins les associacions d'afectats, entre d'altres.

Situació actual

La crisi econòmica actual està provocant unes pressions inèdites amb disminució de recursos econòmics destinats al sistema de salut, la docència, la recerca i la innovació. En aquest context prima el criteri de l'estalvi i no tant el criteri de canvi i transformació que pot aportar aquesta situació de crisi; fet que pot posar en perill l'equitat i la solidaritat i les millores assolides en les condicions socials, laborals, humanes i materials del conjunt de la població.

Observem que la ciutadania és cada cop més sensible als seus deures, i no tant sols als seus drets, i esdevé gradualment més conscient de la limitació dels recursos. La major facilitat d'accés a la informació la fa ser més participativa i coresponsable. També

augmenta la sensibilitat cap a la creació de sistemes de salut més sostenibles que, juntament amb la consciència social de la societat civil, contribueixen a potenciar un sistema de salut més solidari. En aquest sentit, cal destacar que la voluntat solidària de la nostra societat, amb un gran desenvolupament del *voluntariat*, *fundacions*, *associacions vinculades a la salut*, *Marató de TV3*, *donacions d'òrgans*, *de sang*, etc.

Proposta

S'han de fer esforços per preservar l'equitat i la solidaritat de la societat, i això implica canvis d'actitud en el sistema sanitari per alinear-se amb les noves necessitats de salut i benestar de les persones. És cabdal potenciar la sensibilitat i responsabilitat social com imperatius ètics en les organitzacions sanitàries, socials i empresarials, per tal que interactuïn amb el teixit social i s'avanci cap a la salut i el benestar comú. El teixit empresarial hauria d'integrar en el seu procés organitzatiu i productiu un compromís actiu cap a la preservació de la salut.

Les organitzacions i els professionals de la salut haurien de participar, cada cop més, en una gestió sostenible i solidària dels recursos que fan servir en el dia a dia. La nova relació que es proposa entre la persona i la societat en l'àmbit dels problemes de salut i reptes vitals, suposa augmentar l'autonomia del ciutadà envers el sistema sanitari, empoderant-lo i potenciant les seves

habilitats per afrontar problemes i reptes per tal de generar una actitud més pro activa i un ús més responsable dels serveis sanitaris públics. Tot això contribuirà, de ben segur, a la viabilitat i sostenibilitat del sistema sanitari.

Amb aquesta Línia estratègica no només aconseguirem beneficis per a les persones generant més autonomia, sinó també pel conjunt de la societat, evitant el malbaratament de recursos, així com -la transferència dels costos sanitaris actuals a les generacions futures. Aquest fet contribuirà a una distribució més justa i solidària dels recursos disponibles.

OBJECTIU 1

Un sistema sanitari que aplica criteris de solidaritat i l'equitat, per tal de garantir l'atenció a les persones amb problemes de salut i reptes vitals, donant prioritats als més vulnerables.

OBJECTIU 2

Un sistema sanitari sostenible i suficient que fa un ús responsable dels recursos humans, sanitaris, econòmics, socials i naturals.

OBJECTIU 3

Unes empreses i organitzacions de tots els sectors que són plenament conscients de la importància del seu paper actiu en la salut dels ciutadans i donen suport, a l'assoliment d'un sistema sanitari més equilibrat i d'una societat més saludable.

LÍNIA ESTRATÈGICA 3

Per un sistema sanitari integrat i participatiu que defineixi el paper de tots els agents implicats en el seu funcionament (pacients, professionals, organitzacions sanitàries i administració pública) que determini quin valor aporten en el propòsit de situar la persona i la seva salut en el centre de les accions. Els valors que inspirin aquesta línia estratègica haurien de ser: autonomia, empoderament dels pacients i professionals, medicina integral, treball en equip i qualitat: equitat, eficiència i efectivitat

Idea general

Es vol inspirar una relació respectuosa, empàtica i humanitzadora entre els diferents agents implicats, tant en la demanda com en l'atenció sanitària, que afavoreixi un tracte més humà i aliances de caràcter cooperatiu.

La persona és l'eix d'aquesta relació, i això té implicacions tant en els models de relació en les organitzacions sanitàries com en l'exercici de l'atenció assistencial sanitària. Des d'aquesta

perspectiva només hi ha una medicina: aquella que ajuda la persona en totes les seves facetes.

Situació actual

A la nostra societat les persones, s'estan empoderant cada vegada més. Hi ha un accés més ràpid i universal a la informació, que fa que la ciutadania vulgui participar, cada cop més, en la presa de decisions. També s'adopten altres maneres d'entendre i viure la salut i la malaltia amb una visió més integral i integradora on, a més de tenir en compte el cos físic, es reconeixen les altres dimensions de l'esser humà. Per tant, creix l'interès i la sensibilitat per una visió i atenció global.

Els pacients, en general, valoren positivament el sistema sanitari i confien en els professionals i en la seva atenció, i es mostren satisfets amb els serveis que reben; es té una percepció del sistema sanitari com un proveïdor de bé comú. El nostre sistema sanitari gaudeix d'excel·lents professionals amb un gran potencial humà i tècnic, amb un alt nivell de preparació i amb desitjos de millora i canvi, així com de compromís amb la societat. Destaca el seu talent, entrega, esperit de servei, vocació, consciència de grup, altruisme en compartir coneixements, esperit de globalització i una forta penetració en dinàmiques de reflexió ètica.

Ara bé, també és cert que el sistema sanitari encara no recull prou totes les tendències del nou paradigma.

En línies generals l'atenció sanitària tradicionalment s'ha focalitzat en les alteracions de la salut a nivell somàtic, sense tenir una visió prou integrada del caràcter multidimensional de l'ésser humà i de l'abordatge que això reclama dels problemes de salut. Els professionals no sempre s'obren a la consideració dels nous paradigmes científics, que aporten una visió més àmplia de l'abordatge de les malalties. Això fa que sovint, les persones cerquin solucions i comprensió fora del sistema sanitari reglat. En certes ocasions es troba a faltar llibertat per decidir o escollir el tipus d'atenció assistencial que la persona sent que necessita, ja sigui preventiu i/o terapèutic. La persona aspira a ser escoltada, a ser tractada en la seva totalitat, i amb una atenció integrada i coordinada. Si a això s'afegeix que de vegades es dona una asimetria en la relació professional - pacient, on les mirades no sempre convergeixen, es pot arribar a produir una manca d'empatia entre els professionals i els usuaris, així com una manca de respecte dels usuaris envers els professionals.

Seguint amb aspectes relacionals, s'observa una major professionalització dels àmbits directius i de gestió de les institucions sanitàries, així com també una materialització de models participatius en la gestió; i es percep la necessitat de prendre decisions fonamentades en l'equilibri entre el coneixement, l'experiència i els valors socials emergents. És a dir, augmenta el

desig d'humanitzar la vida en general i en particular el sistema sanitari. Tanmateix, en la relació entre professionals i quadres directius, encara s'observa una manca d'espais de trobada i de visions compartides malgrat que la tendència està canviant. Cal seguir avançant en potenciar la creativitat, la participació i l'autorealització dels professionals en el que seria un model de bona governança. Encara perdura, en molts llocs, una cultura jeràrquica que ubica el talent en posicions subordinades. Alhora, el professional, que és el principal valor o actiu del sistema sanitari, necessita que se'l valori, i se l'escolti, o se'l tingui en compte. Quan això no succeeix, augmenta la desmotivació i desil·lusió dels professionals sanitaris, la qual cosa pot portar a una gestió reactiva dels conflictes, o a adoptar unes actituds de victimisme, queixes generalitzades (cultura del greuge, "burnout",...) o de "pilotes fora". De vegades, es troba a mancar un lideratge que potenciï, orienti, i gestioni el desenvolupament de les persones i les organitzacions. En definitiva, el sistema sanitari ha de tenir molt present al professional en el centre de les polítiques de salut i de serveis.

Tant els professionals com les institucions comencen a integrar el nou paradigma de la cooperació en lloc de la competició. Estan apareixent xarxes i meta-xarxes a tots nivells (científiques, professionals, pacients) que faciliten el respecte, la cooperació, el intercanvi de coneixement i la creativitat, com també la fertilització entre diferents disciplines (sociologia, enginyeria, biologia, ecologia,...). Tot això coexisteix amb l'aparició i obertura de nous horitzons científics que estan canviant el paradigma de la recerca

biomèdica i de les ciències de la salut i de la seva aplicació (ex. biologia de sistemes complexes, medicina regenerativa, medicina personalitzada, medicina integrativa, medicina de xarxes, influència de la física quàntica en la medicina i la biologia,...). Totes aquestes línies d'avenç científic provoquen canvis tant en les relacions interprofessionals com en el sistema sanitari i la pròpia societat, la qual cosa impulsa a la interconnexió i la col·laboració. Això no obstant, cal simplificar una burocràcia que encara és excessiva, i no té prou capacitat d'adaptació als canvis per poder millorar la seva efectivitat.

El sistema sanitari actual, en ocasions, fomenta una productivitat que no sempre és ben entesa, on la quantitat predomina sovint sobre la qualitat. Per això, se suggereix utilitzar incentius adequats per fomentar-la i per mesurar-la; tenint en compte la forta càrrega de treball i pressió del factor temps. En les darreres dècades, la pràctica mèdica s'ha caracteritzat per un creixent intervencionisme tecnològic, que si bé és cert que ha aportat la resolució de molts problemes, quan s'aplica sense justificació necessària crea situacions d'inefectivitat, ineficiència i dependència tecnològica.

La tendència positiva a instaurar la cultura de l'avaluació pot contribuir a millorar aquesta situació com també ajudar a una presa de decisions més conscient i encertada, de manera que el sistema sanitari aconsegueixi ser de més qualitat, més sostenible i, des de la transparència, reti comptes a la societat (*accountability*).

Una gran oportunitat per avançar en el que s'ha indicat està en la formació universitària. Els valors que haurien de prevaldre en una pràctica assistencial més humanista, no sempre es troben prou desenvolupats en el currículum de les universitats que ofereixen programes de ciències de la salut. Encara predomina la transmissió de coneixements, i manca la formació de capacitats i habilitats que fomentin un saber estar més humà, cosa que pot portar a una desprotecció dels futurs professionals davant de situacions que poden generar conflicte. Per això cal complementar la formació d'experts en malalties, amb una formació d'experts en salut, en el tracte de la persona i en una visió global de la mateixa.

Proposta

Es tracta de millorar l'encaix entre les persones i el sistema sanitari, partint del posicionament de la persona en el centre, bo i considerant totes les seves facetes i amb una visió integradora.

Visualitzem l'oportunitat de reorientar el sistema sanitari actual, a partir d'un nou pacte entre els seus principals agents (pacients, professionals, i proveïdors) tot incorporant la visió des de la salut pública i l'administració pública, que permeti integrar la salut, el benestar, la col·laboració, l'escolta i el respecte com a veritables valors intrínsecs.

OBJECTIU 1 - PACIENTS

Uns pacients que participen activament en tot el procés de la seva atenció sanitària, des de l'escolta, el respecte a la persona i l'exercici de la seva llibertat; així com en les decisions que afecten al conjunt del sistema sanitari.

OBJECTIU 2 - PROFESSIONALS

Uns professionals i institucions que treballen amb confiança, coresponsabilitat i compromís, amb un empoderament efectiu dins del sistema sanitari.

OBJECTIU 3 – PROVEÏDORS (ORGANITZACIÓ)

Unes institucions i organitzacions sanitàries (proveïdors) que fan possible que els eixos estructurals del sistema sanitari posin la persona al centre (tant al professional com al pacient), en fomentin la participació i s'obrin a la visió multidimensional del pacient i l'exercici d'una pràctica sanitària més integral.

OBJECTIU 4 – SALUT PÚBLICA

Unes polítiques sectorials que incorporen la visió de salut pública en totes les noves accions que promouen, per tal d'afegir-hi salut, i aconseguir així una societat més activa i saludable.

OBJECTIU 5 – ADMINISTRACIÓ PÚBLICA

Unes polítiques sanitàries integrals que situen la persona en el centre de les accions previstes, amb l'objectiu de vetllar per la salut i el benestar de tota la societat.

